

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Oslo, 17. mars 2020

Vår ref.: 97769
Deres des: 20/989-

KORONAPANDEMIEN 2020 – VURDERING AV EKSTRAORDINÆRE TILTAK

Det vises til Arbeids- og sosialdepartementets brev av 13. mars 2020 i forbindelse med håndteringen av koronapandemien hvor det bes om innspill til om det er behov for ekstraordinære tiltak på arbeidslivsområdet, for eksempel når det gjelder reglene om arbeidstid.

Spekter organiserer som kjent de statlig eide helseforetakene, og en rekke virksomheter som har ansvar for samfunnskritisk drift, blant annet infrastrukturforvaltere som Avinor, Bane NOR og Statnett samt persontrafikkoperatørene. Vi har tett kontakt med medlemmene for å sikre at de har rammebetingelser som ivaretar behovet for ekstraordinær drift i den pågående situasjonen. Særlig innen helse er tilbakemeldingene at det er behov for å øke handlingsrommet, spesielt knyttet til arbeidstid, arbeidsplanlegging og omdisponeringer. Det er også fremkommet behov for endring i feriebestemmelsene.

Spekter tar fortløpende initiativ mot fagforeningene for å inngå avtaler med hjemmel i arbeidsmiljøloven § 10-12 (4), blant annet med sikte på å få avtaleregulert de nødvendige arbeidstidsreguleringer. I hvilken grad partene oppnår enighet om de nødvendige justeringer, avhenger av dialogen med den enkelte fagforening.

Dersom det viser seg at det ikke er mulig å inngå de nødvendige avtaler, ber vi om at myndighetene forbereder seg på en situasjon hvor man på kort varsel kan implementere gjennomført de reguleringer som er nødvendig.

Basert på undersøkelser og dialog med våre medlemmer, foreligger det per i dag følgende behov for ekstraordinære tiltak:

Behov for kortere varslingsfrist for endring/etablering av arbeidsplaner

Helseforetakene melder inn at det er behov for kortere varslingsfrist ved endring av arbeidsplaner enn det dagens bestemmelser åpner for. Situasjonsbildet endres svært raskt og det er behov for å endre arbeidsplaner på svært kort varsel, både av hensyn til de akutte driftsbehovene og den enkelte medarbeider. Som kjent opererer arbeidsmiljøloven med en frist på 14 dager, jf. arbeidsmiljøloven § 10-3. I noen overenskomster er det avtalt lengre frist. Helseforetakene ber om at fristen endres fra 14 dager til 3 dager.

Behov for en midlertidig og generell adgang til å benytte arbeidsmiljølovens handlingsrom uten avtaler

I helseforetakene er det som kjent omfattende prosesser med å inngå ulike avtaler for hver arbeidsplanperiode. Slike avtaler må normalt foreligge for å sikre ordinær drift. Med bakgrunn i den spesielle situasjonen vi nå er i, foreligger det et behov for at det etableres nødvendige bestemmelser som gjør at arbeidsgiver kan etablere arbeidsplaner innenfor arbeidsmiljølovens handlingsrom, uten at det i forkant må

inngås avtaler med den enkelte arbeidstaker og/eller fagforening, eller uten at det er behov for godkjenning fra Arbeidstilsynet. Gjennomføring av slike arbeidsplaner fra arbeidsgivers side må naturligvis drøftes med de tillitsvalgte i forkant. Det er særlig bestemmelser om gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, daglig hviletid, og lengden på daglig arbeidstid hvor det foreligger et behov for økt handlingsrom. Det gjelder i tillegg også bestemmelser knyttet til gjennomsnittsberegning av søn-/helligdager.

Spekter ønsker dialog med arbeidstakerforeningene om ovennevnte og vil ta kontakt med de aktuelle fagforeningene for å se om det er grunnlag for å avtaleregulere de nødvendige justeringene for en midlertidig periode. Dette er foreløpig ikke avklart. Vi vil orientere Arbeids- og sosialdepartementet om utfallet av samtalene, jf. ovenfor.

Behov for utvidede rammer for overtid

Spekter har inngått avtaler med blant annet Norsk Sykepleierforbund og en rekke forbund innen LO, YS og SAN om utvidede rammer for overtidsarbeid etter arbeidsmiljøloven § 10-12 (4), i forbindelse med situasjonen rundt koronapandemien. Avtalene har likelydende materielt innhold og inneholder blant annet at grensen for overtidsarbeid i 2020 er 400 timer uten at det behøves nærmere avtale eller godkjenning fra Arbeidstilsynet. Som eksempel vedlegges avtalen med Norsk Sykepleierforbund. Hensikten med avtalen er først og fremst å bidra til å redusere ressursbruken rundt arbeidstidsplanlegging på den enkelte virksomhet så lenge den ekstraordinære situasjonen knyttet til koronapandemien pågår. I etterkant av at Spekter inngikk disse avtalene, har også de sentrale partene i staten inngått tilsvarende avtale.¹

Spekter vil ta kontakt med Arbeids- og sosialdepartementet dersom vi kommer i en situasjon dersom dette ikke er tilstrekkelig for å ivareta driftsbehovene, slik at det raskt kan fastsettes bestemmelser for utvidet overtid som gjør at man kan ivareta driftsbehovene.

Behov for å avvike bestemmelser i ferieloven

De fleste arbeidstakerne skal etter ferieloven avvike hovedferien i tidsrommet 1. juni til 30. september. For noen ansatte kan det bli nødvendig å avvike dette. Varslingsfristen for endring av ferie er to måneder, dvs. at ferien skal gjøres kjent for arbeidstakeren 2 mnd. før. Vi ber Arbeids- og sosialdepartementet etablere reguleringer som gjør at fristen for endring av ferie blir kortere, i det tilfellet hvor det blir behov for endring av tidspunkt for ferie. Dette vil i første omgang være aktuelt for å sikre bemanning i påskeferien, men senere også sommerferien. Vi ber også om at det åpnes for å gjøre unntak i bestemmelsen om at hovedferien skal ligge i perioden 1. mai – 30. september.

Vi vil legge til at dette er forslag til tiltak som våre medlemmer vurderer som aktuelle pr i dag, og at de kan ha behov for ytterligere tiltak i tiden som kommer. Det legges for øvrig til grunn at arbeidsmiljøloven §10-12.3 om uforutsette begivenheter kan anvendes i forbindelse med koronapandemien.

---

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/1e77c95ab3934a6bb2f78fc86d8f7b94/avtale-mellom-de-sentralt-partene-i-staten---korona-mars-2020---offisiell-sign.pdf>

Vi ser fram til tett dialog med departementet om dette i ukene som kommer.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Anne-Kari Bratten (sign)
Administrerende direktør